

MEDLEMSRAPPORTERING FOR Rogaland fylkeskommune

For 2021

OFFENTLIG SEKTOR

”Å stille etiske- og sosiale krav i offentlige anskaffelser er nødvendig for å fremme anstendige arbeids- og miljøforhold. Det vil også styrke prinsippet om likebehandling, som er en forutsetning for velfungerende og effektive markeder.”

Til lesere av rapporten

Offentlig sektor er landets største kunde og forbruker. Med dette følger storinnkjøpsmakt og et stort ansvar. Gjennom forvaltningen av fellesskapets ressurser bør offentlige virksomheter gå foran og etterspørre varer og tjenester som er tilvirket etter høye etiske og sosiale standarder for arbeids- og miljøforhold i både egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Den nye åpenhetsloven (Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold) vil gi offentlig sektor et enklere arbeid med å ettergå at leverandører etterlever de forpliktelser som følger av anskaffelseslovens § 5. Bedrifts-/virksomhetsmedlemmer i Etisk handel Norge rapporterer på arbeidet med aktsomhetsvurderinger og oppfyller åpenhetslovens krav om redegjørelse for aktsomhetsvurderinger og langt på vei informasjonsplikten, ifølge Oslo Economics Konsekvensutredning av lovforslaget. Et viktig verktøy for oppdragsgivere i leverandøroppfølgingen er det nasjonale kontraktsvilkåret for etisk handel utarbeidet av Etisk handel Norge og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Kontraktsvilkåret stiller krav til leverandørers aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer.

Medlemmer i Etisk handel Norge har forpliktet seg til å bruke sin innflytelse til å øke oppslutningen om etisk handel. For medlemmer i offentlig sektor betyr det at innkjøpsmakten skal brukes på en måte som fremmer ansvarlig og bærekraftig handel og konkurranse på like vilkår mellom leverandører, der samfunnsansvar er en viktig komponent på linje med pris, miljø, kvalitet og leveringssikkerhet. En viktig målsetting er derfor at etisk handel skal bidra til at useriøse leverandører ikke tildeles offentlige kontrakter. En annen, og like viktig målsetting, er at offentlig sektor anskaffer varer og tjenester på en måte som bidrar til at de som lager produktene og tjenestene får grunnleggende menneskerettigheter oppfylt og at produksjonen ikke skader miljø eller klima.

Medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til årlig å rapportere om fremdriften i arbeidet med etisk handel. Rapporten er offentlig tilgjengelig. Medlemmenes innmeldingstidspunkt vil påvirke hvor langt de har kommet i arbeidet.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra: **Rogaland fylkeskommune**

Rogaland fylkeskommune kjøper varer og tjenester for 2,2 milliarder i året. Det innebærer at Rogaland fylkeskommune har en betydelig innkjøpsmakt, og det er viktig for Rogaland fylkeskommune at vi forvalter denne innkjøpsmakten i tråd med det samfunnsansvaret vi har som en offentlig oppdragsgiver.

Medlemskapet hos Etisk handel Norge gir oss god støtte i denne ambisjonen. Det er viktig for Rogaland fylkeskommune at de varer vi kjøper inn er produsert i tråd med internasjonalt anerkjente standarder som ivaretar arbeidstakernes rettigheter og miljøet. Hvis vi lykkes med dette, vil Rogaland fylkeskommune i et globalt perspektiv bidra til en mer bærekraftig og ressurseffektiv produksjon, samt Rogaland fylkeskommune vil få en bedre kvalitet på de produktene vi kjøper.

For Rogaland fylkeskommune innebærer medlemskapet hos Etisk handel Norge at vi har en kompetent samarbeidspartner vi kan be om råd og veiledning med tanke på å løse de utfordringene som står i veien for gode arbeids- og miljøforhold i våre leverandørkjeder. Etisk handel Norge gir, gjennom sine medlemmer, tilgang til et stort fagmiljø med muligheter for samarbeid, informasjonsdeling og erfaringsutveksling. Rogaland fylkeskommune har også deltatt i utviklingsprosjekter for å fremme ulike bærekraftsmål i regi av Etisk handel Norge .

Rogaland fylkeskommune finner det utfordrende å ha oversikt over og kontroll med hele leverandørkjeden ved kjøp av varer. Det er også en utfordring å vite om varen produseres på en etisk forsvarlig måte. Vi ønsker å unngå at vi anskaffer varer som er produsert under ulovlige arbeidsforhold eller som produseres på en måte som ikke er bærekraftig. Det er en ambisjon for Rogaland fylkeskommune å jobbe aktivt med disse problemstillingene for det kommende medlemsåret.

Om virksomheten:

Navn:

Rogaland fylkeskommune

Antall ansatte:

4 500

Samlet innkjøp av varer og tjenester, inkl. investeringer, i rapporteringsåret (NOK):

2 200 000 000

Anskaffelser og leverandører som omfattes av årsrapporten:

Antall anskaffelser som omfattes av rapporten:

8

Hvilke varer som omfattes:

Trelast og byggvarer, matvarer, dentalt forbruksmateriell, kontorrekvisita, arbeidstøy og IT-utstyr.

Antall leverandører:

8

Totalverdi (cirka) på anskaffelsene som omfattes av rapporten (NOK):

285 700 000

Kontaktinformasjon for rapporten:

Navn: Mads Christian Bull-Borgen

Stilling: Rådgiver offentlig anskaffelser

Epost: mads.christian.bull-borgen@rogfk.no

Telefon: 4792666796

Innmeldingsår i Etisk handel Norge:

2009

“Sikre gode arbeids- og miljøforhold i våre leverandørkjeder.”

Foto: Flickr, ILO Better Work Programme

Prioriterte mål / aktiviteter i rapporteringsåret

Mål / aktiviteter for rapporteringsåret	Status / fremdrift
Delta i utviklingsprosjekter som er initiert av Etisk Handel Norge for å øke kompetanse på hvordan man kan fremme bærekraft i anskaffelser og være med på å utvikle metode for bruk av etiske vilkår i anskaffelser	Deltakelse på møter og seminarer om bærekraft. Delta i utviklingsgruppe for å fremme bruk av etiske krav som tildelingskriterier.
Fremme og sette i system EHNs metodikk for aktsomhetsvurderinger i ulike anskaffelser som anses for å ha høy risiko for brudd på menneskerettigheter i leverandørkjeden.	Vi bruker DFØs veileder og gjennomfører risikovurdering av hver enkelt anskaffelse.
Sette åpenhetsloven på agendaen med hensikt å gjøre den mer kjent i leverandørmarkedet.	Vi har satt åpenhetsloven på agendaen høsten 2021 i en forhåndskunngjøring av en konkurranse med spørsmål om hvordan aktsomhetsvurderinger blir ivarettatt for å fremme menneskerettigheter. Her fikk vi også muligheten til å fortelle leverandørmarkedet om EHNs aktsomhetsvurderinger som en metodikk for hjelpe leverandører å overholde de kommende lovkravene
Delta på kurs og seminarer om åpenhetsloven for å øke kompetanse på fagfeltet.	Deltatt 27.01.22 og påmeldt 02.03.22

Prioriterte mål / aktiviteter for kommende rapporteringsår

Mål / aktiviteter
Fortsette medlemskapet i Etisk Handel Norge med kursdeltagelser, seminarer, prosjekt om etiske krav som tildelingskriterier og eventuelt deltagelse i Bærekraft 17-prosjektet.
Sette aktsomhetsvurderinger for anskaffelser i system for Rogaland fylkeskommune
Innhente rapporter på nye kontrakter hvor det er stilt etiske krav i kontrakten inkludert rapportering på sporbarhet i leverandørkjeden og code-of-conduct.
Implementering av etiske krav og sosiale verdier i kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier
Delta i utviklingsarbeid som er arrangert av Etisk Handel Norge, eksempelvis vurdering av etiske krav som tildelingskriterier.

1. FORANKRING

Forankring, organisering og kompetanse

1. FORANKRING, ORGANISERING OG KOMPETANSE

1.1 Hvordan arbeid med etisk handel er forankret og organisert i virksomheten

Om arbeidet med etisk handel er forankret i strategiske prosesser / dokumenter.

Arbeidet med etisk handel er forankret i Rogaland fylkeskommune anskaffelsesstrategi med tilhørende handlingsplan.

Om det er utarbeidet en konkret plan eller tilsvarende for mål / aktiviteter som gjelder rapporteringsåret.

Mål og aktiviteter fremgår av årsrapporten til Etisk Handel Norge. Det jobbes også med en felles innkjøpsplan som kan identifisere kommende anskaffelser hvor det er relevant å stille etiske krav.

Om det rapporteres på fremdriften i arbeidet med etisk handel til administrativ / politisk ledelse i virksomheten.

Den årlige medlemsrapporten sendes til Etisk handel Norge og til fylkestinget som orienteringssak. Arbeidet med etisk handel rapporteres også mer generelt til administrasjonsutvalget i forbindelse med oppfølging av vedtatte handlingsplaner.

Om en person i virksomheten har ansvar for arbeidet med etisk handel.

Faggruppe innkjøp i økonomiavdelingen har ansvaret for arbeidet med etisk handel. Dette arbeidet koordineres av en fast rådgiver og innkjøpsleder.

Om andre personer i virksomheten er involvert i arbeidet med etisk handel.

Faggruppe innkjøp koordinerer arbeidet med etisk handel i organisasjonen, særlig med tanke på risikovurderinger og behovet for å stille etiske krav i den enkelte anskaffelse.

1.2 Kompetanseutvikling og opplæring

Om deltakelse på kurs og/eller andre kompetansehevende tiltak i rapporteringsåret for å øke kunnskapen om etisk handel hos ansatte.

Medarbeidere i faggruppe innkjøp har styrket kompetansen gjennom deltakelse på kurs i aktsomhetsvurderinger. Kurset ble påbegynt i 2020 for trinn 1-6, og avsluttet tidlig på året i 2021. Dette har bidratt til å danne grunnlag for systematisering av tiltak i organisasjonen.

Om virksomheten har identifisert behov for opplæring og/eller andre kompetansehevende tiltak knyttet til etisk handel.

Det er et kontinuerlig behov for å utvikle og vedlikeholde kompetansen på dette fagfeltet. Deltakelse på kurs vurderes fortløpende.

2. IMPLEMENTERING

Implementering av etisk handel i anskaffelsesprosessen

Foto: Kirkens Nødhjelp

2. IMPLEMENTERING AV ETISK HANDEL I ANSKAFFELSESPROSESSEN

2.1 Risikokartlegging

Beskriv metode og/eller kilder for risikokartlegging virksomheten bruker, før eller etter inngåelse av kontrakt, for å identifisere risiko for mulige brudd på arbeidstakerrettigheter og miljøforhold i leverandørkjeden.

For offentlige anskaffelser utføres en risikovurdering i forkant av hver konkurranse. De ulike produktene og/eller tjenester som kjøpes blir vurdert individuelt. Før konkurransen lyses ut vurderes det om etiske kontraktskrav bør stilles i konkurransegrunnlaget. Rogaland fylkeskommune bruker verktøy utarbeidet av Etisk Handel Norge for å gjennomføre risikoanalyser. Rogaland fylkeskommune benytter også DFØ sine hjelpemidler og verktøy på www.anskaffelser.no. For vareanskaffelser tar vi stilling til de ulike produkttypene og opprinnelsesland. Ut i fra dette, sammen med verktøy som vi bruker fra Etisk Handel Norge, vil vi kunne foreta risikovurderinger med tanke på barnarbeid, tvangsarbeid, fagbevegelser og helsefarlige arbeidsplasser. Vi ønsker også å øke fokuset på bruk av etiske krav i tjenestekontrakter.

2.2 Etiske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen

Oppgi i hvilke anskaffelser etiske- og sosiale krav er anvendt i rapporteringsåret, inklusive anskaffelser tidligere år dersom disse er gjenstand for oppfølging; type avtale; antall leverandører som leverer på avtalene; krav i hvilke faser i anskaffelsesprosessen. Virksomheter som legger etiske- og sosiale krav til grunn i alle anskaffelser lister opp minst fem anskaffelser der kravene anses som relevante.

I hvilke anskaffelser	Type avtale	Antall leverandører på avtalen	Anvendt etiske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen		
			Som kvalifikasjonskrav	Ved tildeling av kontrakt	Som kontraktsvilkår
Trelast og byggvarer	Rammeavtale	1	Nei	Nei	Ja
Matvarer	Rammeavtale	1	Nei	Nei	Ja
Dentalt forbruksmateriell	Rammeavtale	1	Ja	Nei	Ja
Kontorrekvisita	Rammeavtale	1	Nei	Nei	Ja
Arbeidstøy	Rammeavtale	1	Nei	Nei	Ja
Elev-PC Del 1	Rammeavtale	1	Nei	Nei	Ja
Elev-PC Del 2	Rammeavtale	1	Nei	Nei	Ja
IT-utstyr, kjøp av apple utstyr	Rammeavtale	1	Nei	Nei	Ja

Oppgi hvilken mal for etiske- og sosiale kontraktsvilkår og mal for kvalifikasjonskrav som er brukt i anskaffelsene listet opp i tabellen (Etisk handel Norge, Difi, egen mal, annen mal.)

Vi bruker maler fra Etisk Handel Norge.

2.3 Oppfølging av etiske- og sosiale krav i kontraktsfasen

Hvilke enkeltprodukter/varer har vært gjenstand for kontraktsoppfølging i rapporteringsåret (kan også innbefatte enkeltprodukter/varer på avtaler inngått tidligere år)?

For IT-utstyr har følgende varer vært gjenstand for kontraktsoppfølging med bruk av egenrapporteringskjema; Hurtigminne 8gb RAM, hovedkretskort eller grafikkort og lagringsenhet/harddisk (SSD eller tilsvarende) til bærbar maskin. For trelast og byggvarer, matvarer, dentalt forbruksmateriell, kontorrekvisita og arbeidstøy har det vært gjennomført oppfølgingsamtaler som forklart nedenfor.

Beskriv oppfølgingstiltak og -aktiviteter virksomheten har gjennomført overfor leverandører i rapporteringsåret for å påse etterlevelse av de etiske- og sosiale kravene i kontraktsfasen:

For trelast og byggvarer, matvarer, dentale forbruksvarer, kontorrekvisita og arbeidstøy har det vært gjennomført oppfølgingsamtaler med hensikt å få innsyn i følgende problemstillinger: høyrisiko produkter, aktsomhetsvurderinger, aktiviteter for å fremme etiske og sosiale verdier i leverandørkjeden, tiltak ved brudd og sosialt ansvar i opprinnelsesland.

Hvor mange leverandører har vært gjenstand for kontraktsoppfølging knyttet til etiske- og sosiale krav i rapporteringsåret (gjelder avtaler inngått i rapporteringsåret og avtaler inngått tidligere år)?

8

Er det i rapporteringsåret identifisert avvik fra de etiske- og sosiale kontraktskravene hos aktører i leverandørkjeden?

Nei

Hvis ja : Angi type avvik, hvor i leverandørkjeden avvikene er identifisert, tiltak iverksatt for å rette avvikene, samt status.

Type avvik (barnearbeid, HMS, lønn, arbeidstid, etc)	Hvor i leverandørkjeden	Tiltak iverksatt for å rette avvik	Status

Beskriv erfaringer i arbeidet med anvendelse av etiske- og sosiale krav i anskaffelsesprosessen.

Rogaland fylkeskommune opplever at leverandørene finner det positivt å ha etiske- og sosiale krav som kontraktskrav. Åpenhetsloven har blitt mer kjent, og vår metodikk for aktsomhetsvurderinger har blitt godt mottatt som hjelp til å overholde de nye lovkravene.

3. PÅDRIVERROLLE

Pådriverrolle, dialog og kommunikasjon

Foto: Shutterstock

3. PÅDRIVERROLLE, DIALOG OG KOMMUNIKASJON

3.1 Øke oppslutning internt og eksternt

Har virksomheten gjennomført tiltak/aktiviteter internt og eksternt i rapporteringsåret for å øke bevisstheten, kunnskapen og oppslutningen om etisk handel.

Ja

Hvis ja, beskriv tiltak/aktiviteter

Type tiltak	Formål	Målgruppe
Det har vært kunngjort en forhåndskunngjøring om etiske krav/bærekraft i planleggingen av en konkurranse om matvarer.	Skape bevissthet om bruk av etiske krav og den kommende åpenhetsloven	Leverandørmarkedet som byr på offentlige anskaffelser
Styrke fylkesrådmannens stabs-/ støtteapparat innen samfunnsansvar med nyansettelser	Fremme bærekraft i RFKs anskaffelser	Fylkeskommunens samlede anskaffelsesfunksjon
Implementering av etisk handel i planleggingsverktøy for anskaffelser	Sette etisk handel i system for å kunne identifisere etiske krav i kommende anskaffelser	Fylkeskommunens samlede anskaffelsesfunksjon

3.2 Kommunikasjon

Hvordan virksomheten kommuniserer internt om sitt arbeid med etisk handel.

Arbeidet kommuniseres i administrative og politiske saker, i tillegg i dokumenter som anskaffelsestrategi og økonomiplan samt retningslinjer, rutiner og gjeldende dokumentasjonsstruktur for internkontroll.

Hvordan virksomheten kommuniserer eksternt om sitt arbeid med etisk handel.

Kommunikasjonen skjer foreløpig gjennom de krav som stilles til leverandørene ved inngåelse av kontrakt. Det er også utvekslet erfaring med omkringliggende kommuner med mål om å samarbeide om etiske verdier og hvordan disse kan implementeres på best mulig måte i anskaffelsesprosessen.

Kontakt:

Rogaland fylkeskommune

Mads Christian Bull-Borgen

mads.christian.bull-borgen@rogfk.no

4792666796